

ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΛΙΟΠΗΣ ΚΟΥΦΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ
ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Η ευθύνη της ΕΕ στη διεθνή έννομη τάξη: Θεωρητικές προσεγγίσεις και πρακτικές εφαρμογές

Θεσσαλονίκη, 5-6 Νοεμβρίου 2021

Αμφιθέατρο Ι, Κτίριο ΚΕΔΕΑ ΑΠΘ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ¹

Παρασκευή 5.11.21 – Πρωινή Συνεδρία

9:00-9:30: Προσέλευση εγγραφές

9:30-10:00: Έναρξη – Χαιρετισμοί

10:00-11:15 1^ο Πάνελ (Προεδρία: Κ. Αντωνόπουλος, Αν. Καθηγητής, Νομική Σχολή, ΔΠΘ και Αντιπρόεδρος, Ίδρυμα Κ. Κούφα) – *Η ΕΕ ως διεθνής οργανισμός και οι εργασίες της Επιτροπής Διεθνούς Δικαίου για τη διεθνή ευθύνη*

Γ. Κυριακόπουλος (Επ. Καθηγητής, Νομική Σχολή, ΕΚΠΑ), *Η εφαρμογή του δικαίου της διεθνούς ευθύνης ως προς την ΕΕ: εισαγωγικές παρατηρήσεις*

Ι. Στριμπής (Επ. Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Αιγαίου και Επιστημονικός Διευθυντής, Ευρωπαϊκό Κέντρο Αριστείας Jean Monnet, ΕΚΠΑ), *Rex non potest peccare; Η συζήτηση μεταξύ των διεθνών οργανισμών*

Ο. Χασάπης-Τασσίνης (Research Fellow, Cambridge University), *Το πρόβλημα των εφαρμοστέων πρωτογενών κανόνων εθιμικού δικαίου στους διεθνείς οργανισμούς*

11:15-11:30 Διάλειμμα

11:30-12:45 2^ο Πάνελ (Προεδρία: Κ. Χατζηκωνσταντίνου, Ομ. Καθηγητής, Νομική Σχολή, ΑΠΘ) – *ΕΕ και το φάσμα των διεθνών της υποχρεώσεων*

Μ.-Ντ. Μαρούδα (Επ. Καθηγήτρια, Πάντειο Πανεπιστήμιο και Έδρα Jean Monnet, EU Solidarity in Civil Protection and Humanitarian Action· Πρόεδρος, Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI), Συμβούλιο της Ευρώπης), *Η ΕΕ και οι νέοι μηχανισμοί εποπτείας και κυρώσεων στα δικαιώματα του ανθρώπου, το κράτος δικαίου και την δημοκρατία*

¹ Όλοι οι εισηγητές έχουν επιβεβαιώσει την συμμετοχή τους με φυσική ή διαδικτυακή παρουσία.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Σ. Γαλάνη (Επ. Καθηγήτρια Διεθνούς Δικαίου, Πάντειο Πανεπιστήμιο), **Θαλάσσια ασφάλεια και ανθρώπινα δικαιώματα: ο ρόλος της ΕΕ και των κρατών-μελών της στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη θάλασσα**

Ν. Ιωαννίδης (Διδάσκων, Νομική Σχολή, Πανεπιστήμιο Λευκωσίας), **Ευρωπαϊκή Ένωση και το δικαίωμα στην αυτοδιάθεση: μια κριτική προσέγγιση**

12:45-14:00 3^ο Πάνελ (Προεδρία: Α. Γκιζάρη, Αν. Καθηγήτρια, Νομική Σχολή, ΑΠΘ) – **Η διεθνής ευθύνη της ΕΕ στο πεδίο της περιβαλλοντικής διακυβέρνησης και του δικαίου της θάλασσας**

Μ. Γαβουνέλη (Αν. Καθηγήτρια, Νομική Σχολή, ΕΚΠΑ), **Η Ευρωπαϊκή Ένωση και η θάλασσα**

Χ. Δίπλα (Ομ. Καθηγήτρια Διεθνούς Δικαίου, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, ΕΚΠΑ), **Ζητήματα διεθνούς ευθύνης για δραστηριότητες σχετιζόμενες με την εξερεύνηση και εκμετάλλευση των ορυκτών πόρων της Περιοχής του Διεθνούς Βυθού**

Β. Καραγεώργου (Επ. Καθηγήτρια Ευρωπαϊκού Διοικητικού Δικαίου και Ευρωπαϊκού Δικαίου Περιβάλλοντος, Πάντειο Πανεπιστήμιο), **Η συμβολή των Πορισμάτων της Επιτροπής Συμμόρφωσης της Σύμβασης Aarhus στην τροποποίηση του Κανονισμού 1367/2006 (Aarhus Regulation) για την ενδυνάμωση της πρόσβασης στην δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά ζητήματα**

Παρασκευή 5.11.21 – Απογευματινή Συνεδρία

16:30-17:45 4^ο Πάνελ (Προεδρία: Ι. Τζιώνας, Καθηγητής, Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών & Ανατολικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας) – **Η ευθύνη της ΕΕ στο πεδίο του διεθνούς οικονομικού δικαίου**

Α. Δεδούλη-Λαζαράκη (Επ. Καθηγήτρια, Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής), **Ο μηχανισμός του Κανονισμού (ΕΕ) 912/2014 για τον καθορισμό της χρηματοδοτικής ευθύνης ανάμεσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στα κράτη μέλη σε διεθνείς συμφωνίες με πρόβλεψη για επίλυση διαφορών μεταξύ επενδυτή και κράτους**

Π. Πασχαλίδης (Counsel, Dispute Resolution, Arendt & Medernach και Επ. Καθηγητής Δικαίου της ΕΕ, Πανεπιστήμιο Λυών III Jean Moulin), **Η ευθύνη της ΕΕ και των Κρατών Μελών σε αποζημίωση με βάση το διεθνές δίκαιο επενδύσεων: μηχανισμοί και επιπτώσεις στην εσωτερική αγορά**

Α. Σεμερτζή (Υποψήφια Διδάκτωρ Διεθνούς Δικαίου, IHEID, Γενεύη· Residential Fellow, IGLP, Harvard Law School και Ερευνήτρια EURIS Jean Monnet Project), **Η ευθύνη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη νομολογία του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου**

17:45-18:00 Διάλειμμα

18:00-19:15 5^ο Πάνελ (Προεδρία: Δ. Σκιαδάς, Καθηγητής, Τμήμα Διεθνών & Ευρωπαϊκών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας) – **Η ευθύνη της ΕΕ στο πεδίο της ΟΝΕ και της Τραπεζικής Ένωσης**

Δ. Σίνου (Επ. Καθηγήτρια Δημοσίου Δικαίου και Αναπληρώτρια Κοσμήτορας Νομικής Σχολής, Πανεπιστήμιο Sorbonne Paris Nord), **Η ευθύνη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για παραβιάσεις των κοινωνικών δικαιωμάτων: fictio legis ή lex ferenda;**

Μ. Μαρκάκης (Επ. Καθηγητής, Erasmus University Rotterdam και Λέκτορας, Worcester College, Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης), **Η λογοδοσία και η εξωσυμβατική ευθύνη του Eurogroup**

Ι. Κτενίδης (Αν. Καθηγητής, Νομική Σχολή, ΑΠΘ), **Η αποζημιωτική ευθύνη της ΕΚΤ και του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους στο πλαίσιο της Τραπεζικής Ένωσης**

19:15-20:30 6^ο Πάνελ (Δ. Λέντζης, Επ. Καθηγητής, Νομική Σχολή, ΑΠΘ και Μέλος ΔΣ, Ίδρυμα Κ. Κούφα) – **Η εσωτερική διάσταση της ευθύνης της ΕΕ: μορφές λογοδοσίας και νομικά ζητήματα**

Ε. Πρεβεδούρου (Καθηγήτρια, Νομική Σχολή, ΑΠΘ), **Ο έλεγχος του ηπίου δικαίου από τον δικαστή της Ένωσης**

Ι. Παπαδόπουλος (Καθηγητής Πολιτικής Επιστήμης, Πανεπιστήμιο της Λωζάνης), **Πολιτική λογοδοσία στο σύστημα διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Χ. Βλάχου (Λέκτορας, Νομική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κύπρου), **Δημοκρατική λογοδοσία και δικαστικός έλεγχος στο πλαίσιο της πολυεπίπεδης Ευρωπαϊκής διοίκησης: η περίπτωση των Ευρωπαϊκών οργανισμών**

Σάββατο 6.11.21 – Πρωινή Συνεδρία

9:30-10:00: Προσέλευση – Εγγραφές

10:00-11:15 7^ο Πάνελ (Προεδρία: Λ. Παπαδοπούλου, Αν. Καθηγήτρια, Νομική Σχολή, ΑΠΘ) – **ΕΣΔΑ και ΕΕ: Μία δύσκολη συμβίωση**

Π. Γρηγορίου (Καθηγητής Διεθνών & Ευρωπαϊκών Θεσμών και Υπεύθυνος Ευρωπαϊκού Κέντρου Έρευνας & Μελέτης Jean Monnet, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου), **Η ενωσιακή ευθύνη λόγω μη σεβασμού της απορρέουσας από το άρθρο 6 παρ. 2 ΣυνθΕΕ υποχρέωσης περί προσχώρησης στην ΕΣΔΑ. Μια σειρά νομικών, θεσμικών και πολιτικών κενών που αποδομούν το μέλλον της Ένωσης**

Β. Τζεβελέκος (Αν. Καθηγητής, Νομική Σχολή, Liverpool University), **Η κληρονομιά της υπόθεσης «Βοσπόρου»: αξιολόγηση των θεμελίων, της εξέλιξης και της προοπτικής του δόγματος ισοδύναμης προστασίας**

Β. Περγαντής (Επ. Καθηγητής, Νομική Σχολή, ΑΠΘ· Μέλος Δ.Σ., Ίδρυμα Κ. Κούφα, Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος EURIS Jean Monnet Project), **Η αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης ενώπιον του ΕΔΔΑ: το τέλος της νομολογίας Bosporus περί ισοδύναμης προστασίας;**

11:15-11:30 Διάλειμμα

11:30-13:30

Στρογγυλή τράπεζα

(Προεδρία: Π. Στάγκος, Ομ. Καθηγητής, Νομική Σχολή, ΑΠΘ και μέλος Δ.Σ. Ίδρυμα Κ. Κούφα)

Η προσχώρηση της ΕΕ στην ΕΣΔΑ: παρελθόν, παρόν και μέλλον

Μ. Βηλαράς (Επίτιμος Δικαστής, Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης)

Ι. Κτιστάκης (Δικαστής, Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και Αν. Καθηγητής, Νομική Σχολή, ΔΠΘ)

Χ. Γιακουμόπουλος (Γενικός Διευθυντής, Διεύθυνση Ανθρώπινων Δικαιωμάτων και Κράτους Δικαίου, Συμβούλιο της Ευρώπης)

Δ. Κωστακοπούλου (Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Warwick και Πρόεδρος, Επιστημονική Επιτροπή, Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης)

Σάββατο 6.11.21 – Απογευματινή Συνεδρία

17:00-18:15 8^ο Πάνελ (Κ. Τσιτσελίκης, Καθηγητής και Κοσμήτορας, Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών & Ανατολικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας) – *Η ευθύνη της ΕΕ ως προς τη διαχείριση του προσφυγικού ζητήματος στο πλαίσιο του ΚΕΣΑ και της ΚΕΠΠΑ*

Μ. Πίχου (Επικεφαλής Νομικός και Επιστημονική Διευθύντρια, Βιβλιοθήκη, Δικαστήριο της ΕΕ), *Η διέλευση συνόρων και το δικαίωμα στην ελευθερία στην Ευρώπη*

Μ. Γκλιάτη (Επ. Καθηγήτρια Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Δικαίου, Radboud University), *Ο δρόμος για τη δικαστική λογοδοσία της Frontex ενώπιον των Ευρωπαϊκών Δικαστηρίων*

Α. Παπασταυρίδης (Μεταδιδακτορικός Ερευνητής, Νομική Σχολή, ΕΚΠΑ· Ερευνητής και Διδάσκων, Πανεπιστήμιο Οξφόρδης), *Οι θαλάσσιες επιχειρήσεις της ΕΕ στο πλαίσιο της ΚΕΠΠΑ και ζητήματα διεθνούς ευθύνης*

18:15-18:30 Διάλειμμα

18:30-19:30 9^ο Πάνελ (Ι. Στεφανίδης, Καθηγητής, Νομική Σχολή, ΑΠΘ και Γραμματέας, Ίδρυμα Κ. Κούφα) – *Ευθύνη της ΕΕ και ευθύνη άλλων διεθνών οργανισμών: συγκριτικές προσεγγίσεις*

Κ. Μαγκλιβέρας (Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Αιγαίου), *Η ευθύνη των Διεθνών Οργανισμών στο περιφερειακό πλαίσιο: Η περίπτωση της Αφρικανικής Ένωσης*

Μ. Σαρηγιαννίδης (Επ. Καθηγητής, Νομική Σχολή, ΑΠΘ), *Η ευθύνη των κυρώσεων και η ευθύνη από τις κυρώσεις: προκλήσεις για τη διεθνή ειρήνη και τα δικαιώματα ανάμεσα στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ και στο Δικαστήριο της ΕΕ*

19:30-20:45 10^ο Πάνελ (Προεδρία: Κ. Αντωνόπουλος, Αν. Καθηγητής, Νομική Σχολή, ΔΠΘ και Αντιπρόεδρος, Ίδρυμα Κ. Κούφα) – *Η διεθνής ευθύνη της ΕΕ από τους πρωτογενείς στους τριτογενείς κανόνες*

Α. Βεντουράτου (Υποψήφια Διδάκτωρ Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου Οξφόρδης και Ερευνήτρια ΕΚΠΑ (Athens PIL)), *Ρήτρες αποσύνδεσης και Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση*

Μ. Περάκης (Επ. Καθηγητής Δικαίου της ΕΕ, Νομική Σχολή ΕΚΠΑ), **Τα νομικά ζητήματα που εγείρουν οι διατάξεις περί διαχείρισης και επίλυσης διαφορών στη Συμφωνία Εμπορίου και Συνεργασίας μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Ηνωμένου Βασιλείου μετά το Brexit**

Α. Γουργουρίνης (Λέκτορας, Νομική Σχολή, ΕΚΠΑ), **Η αρχή του Νομισματικού Χρυσού και η ευθύνη της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

20:45-21:00 Κλείσιμο εργασιών

Υπό την αιγίδα

ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Με την υποστήριξη

